

Veto

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 13, '86-'87
Nr. 15, dd. 22 januari 1987
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verant. Uitg.: Filip Huyzenruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Sosjaal

Numerus Clausus blijft onze pagina's teisteren. Niet dat we dat nu zo'n leuk onderwerp vinden, maar het belang ervan is niet te onderschatten. Deze week een exclusief verslagje van onze spion in de Wetstraat. Voor een verrissende kijk op de besluitvorming in ons pokkelandje, p. 3.

Uiteraard

Dat bepaalde kringen niet tevreden waren over Kultuurraad vorig jaar zal wel iedereen weten. Het nieuwe academiejaar is niet anders. Het werd dus weer zo'n vergadering waarvan je het verslag al op voorhand kon schrijven. Dat deed onze plichtsbewuste redakteur niet, want hij had zelfs oog voor details. De postmodernist II op pagina 3.

Woeha

De Week van de onbehaaglijke komedie is voorbij. Er kan weer gelachen worden dus. Het verslag van de week is wegens het te veel tekst en te weinig plaats syndroom genadeloos in twee gehakt. In deze Veto mogen Kamagurka, Herr Seele en Jan Decorte om zich heen trappen. Jan Joris Lamers mocht ook meespelen, maar koos halfweg het hazenpad. Het gesprek met HTP-hopman Decorte was namelijk echt niet meer om te lachen. Alle details op p. 7 en 8.

Ellebogen

Bepaalde individuen bij Veto zullen het waarschijnlijk als een aanslag op hun inspanningen ervaren, maar deze week hebben twee nieuwe tekens op ons blad binnengewerkt. Totaal onbekend zijn ze niet, maar Veto staat dan ook voor kwaliteit. Normaal gezien is hun exclusief produkt alleen te bewonderen op onze lokalen, maar voor één keer laten we ook de minder fortuinlijken meegenieten. Snel, naar de achterpagina.

Raf Masschelein.
over het regeringsbeleid

Meer denkwerk nodig, minder improvisatie

Momenteel rommelt het in de sociale sektor. De Sint-Annabesparingen moeten nu concreet vertaald worden en het schoentje begint danig te wringen. Over wat de sociale sektor zou moeten zijn — maar vooral wat hij nu niet is — hadden we een interview met prof. Masschelein, voorzitter van de Raad voor Studentenaangelegenheden (RVS). Het minste wat men van hem kan zeggen is dat hij er iets weet over te vertellen. Teveel zelfs, zodat u volgende week een tweede deel voorgeschoteld krijgt. Het was ook een moeilijk gesprek: voor de kleinste nuance werd het precieze woord gezocht. Maar veer vooral niet recht wanneer u tegenstrijdige verklaringen ontdekt.

Veto: Hoe ziet u de functie van de sociale sektor in het kader van de democratisering van het onderwijs?

Masschelein: «In die visie heeft de sociale sektor een tweevoudige opdracht. De eerste taak betreft de individuele korrektheid: een aantal mensen hebben omwille van hun financiële herkomst onvoldoende mogelijkheden om universitair onderwijs te volgen en daar kan men remedierend optreden. Primair is dat natuurlijk de opdracht van het systeem van studietoelagen, dat op dit vlak duidelijk tekort schiet. Het aanwenden van gelden uit de sociale sektor voor individuele tegemoetkomingen wordt niet uitgesloten door de wet, alhoewel het er ook niet duidelijk in staat. Dat is een heel discussiepunt met de regeringsafvaardigde in die zin dat hij de wet eng interpreteert en stelt dat de universiteit zich niet in de plaats mag stellen van de overheid, bijvoorbeeld op het vlak van studiefinanciering.»

Veto: De sociale dienst mag dus bijvoorbeeld geen leningen toestaan.

Masschelein: «Toch wel. Het wordt door de wet niet verboden. De overheid is niet gekant tegen individuele hulpverlening, alleen mag het niet in de plaats treden van of in concurrentie treden met de overheid. Wij geven voorschotten op studiebeurzen, toelagen voor bidders, omzetbare leningen en studieleningen. De normen die gehanteerd worden voor dergelijke individuele studiefinanciering zijn dezelfde als deze die de overheid hanteert voor de toekenning van de studiebeurzen, namelijk het netto belastbaar inkomen. Wij proberen in feite de gaten op te vullen van het studiebeurzenstelsel en daarom wordt het ook gedoogd door de regeringsafvaardigde.»

Veto: Naast de individuele korrektheid heeft de sociale sektor nog een tweede functie.

Masschelein: «Die bestaat in het in werking stellen van een aantal kollektieve voorzieningen ongeacht de socia-

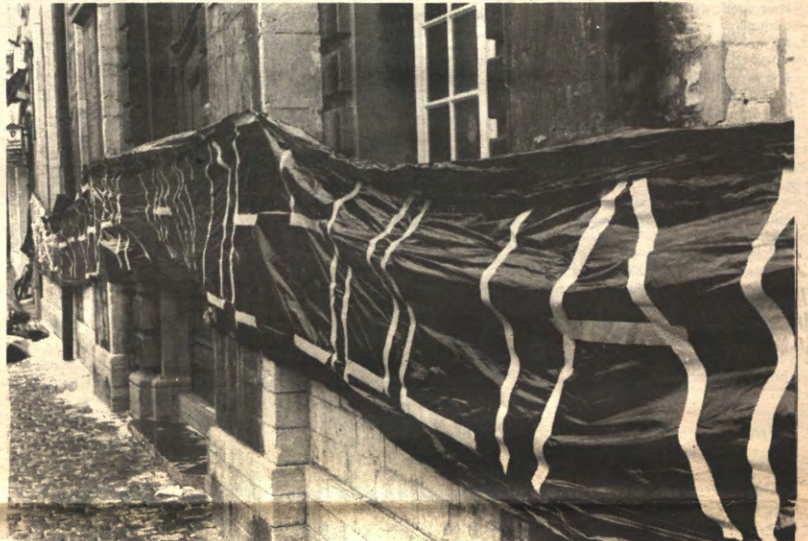
le positie van de student. Daar gaat het gros van de middelen naar toe, denken we maar aan Alma en de verschillende diensten die voor iedereen toegankelijk zijn. De sociale sektor heeft los van het corrigeren van die materiële ongelijkheid een algemene socio-kulturele opdracht: het creëren van een geheel van voorzieningen waardoor voor de studenten een optimaal sociaal leefklimaat ontstaat en dat is niet alleen het drukken van de kosten.»

Veto: Het Sint-Annaplansnoei is dichtbij in de sociale sektor. Waaraan bent u geneigd het meest aandacht te besteden: de meer kollektieve of de individuele voorzieningen?

Masschelein: «Op de eerste plaats zou ik geneigd zijn om meer belang te hechten aan het individueel corrigeren, maar natuurlijk niet onbeperkt. Want we zijn gehouden aan de koutoeren van het systeem van studietoelagen. Zelfs wanneer men kritiek heeft op dat systeem, toch moet men een keuze durven maken. Voor een beperkt aantal mensen die minvermogenig zijn, en dat moet op één of andere manier aangegeven worden, vermindert het studiebeurzenstelsel de ongelijkheid.»

Veto: Maar met het huidige studiebeurzenstelsel is het toch onmogelijk om een werkelijke invloed uit te oefenen op de democratisering?

Masschelein: «Als je dat wil, dan moet je het systeem radicaal veranderen. Ik verwijs hierbij naar het systeem in Nederland of het voorstel dat de Sociale Raad heeft uitgewerkt op het kollokwium (over het sociaal-financieel statuut van de student, gehouden op 27 november '86, nvd.). Maar dat kost een pak geld. Het principe ervan, namelijk juridische en financiële zelfstandigheid vanaf 18 jaar, zou nu ook al toegepast kunnen worden. Er zijn mogelijkheden om bij budgettaire nuloperatie een aantal bestaande elementen bijeen te brengen waaruit men een studie-inkomen kan samenstellen: de huidige kinderbijslag en belasting-

INGEPAKT — Sinds de bezetting van het rektorat is dit een geliefkoosde pleisterplaats voor de studenten. Vorige vrijdag werd het dicht ingepakt met een kilometerlang spandoek. Kwestie van de studenteneisen op een rijtje te zetten. (Foto Peter Vermeiren)

HEVERLEE — Na ons heerlijk voorproefje vorige week wisten we dat u niet langer kon wachten. Wij doken onder in Heverlee, zie pagina's 4, 5 en 6. (Foto Peter Vermeiren)

voordelen aan de gezinnen voor studerende en de bestaande studietoelagen. Wanneer men dat doet, komt men op ongeveer 60.000 BF per student per jaar.»

Veto: Tegenover de jaarlijkse reële studiekost van 170.000 BF is dat natuurlijk veel te weinig.

Masschelein: «Akkoord, maar het is wel een stap in de goede richting omdat iedereen dan op gelijke basis behandeld wordt. Het is evident dat men daarmee de kansongelijkheid niet volledig uitschakelt. Degene die uit een meer begoed gezin komen, zijn met een studie-inkomen (dat voor iedereen hetzelfde is) bevoordeeld. Ik ben er dus absoluut niet tegen, maar de ongelijkheid ga je dus nooit uitschakelen.»

Veto: Het is wel een waarborg dat jongeren uit minder begoede milieus wel

hogere studies kunnen aanvangen, omdat de financiële drempel opgeheven wordt?

Masschelein: «Een waarborg... dat is relatief. In de mate dat het bedrag voldoende hoog zou zijn en in de mate dat democratisering van het onderwijs alleen een probleem van financiële middelen zou zijn. In de praktijk is er ook duidelijk een psychologische rem en die wordt daarmee niet weggevoerd.»

Veto: Als we de 'remmen' tegenover elkaar moeten afwegen, komen we tot de vaststelling dat de financiële rem niet alleen zeer belangrijk is, maar bovendien kan er beleidsmatig veel aan gedaan worden. Uiteindelijk mag men zich toch niet verstoppen achter de psychologische drempels om niets te doen aan de financiële drempels?

Masschelein: «Daar ga ik mee akkoord, maar aan die psychologische

drempel is ook te werken. Dat moet dan meer gebeuren tijdens het sekundair onderwijs: informatie geven, trainen enzovoort.»

Veto: Terug naar de sociale sektor nu. Waaraan moet een beleid dienaangaande beantwoorden?

Masschelein: «De autonomie is een belangrijk principe. In Leuven is de Raad voor Studentenvoorzieningen (RVS), die de sociale sektor beheert, vrij zelfstandig. Maar een sociale sektor is meer dan beheer alleen. Inhoudelijk moet er ook gewerkt worden: beleidsvoorbereiding en de praktijk is belangrijk. Feiten verzamelen en interpreteren, problemen detecteren en toekomstige ontwikkelingen voorzien. In die zin denk ik dat we verder moeten werken zoals met de denkgroepen.»

Veto: Bestaat er nog niet van de

Numerus Clausus

Coens wikt maar Gol beschikt

Tegenwoordig is het geen sinekure om te achterhalen hoe beslissingen genomen worden. Er zijn talloze commissies en voor de pers afgeschermden ministerraden, die net voor de jaarwisseling uitliepen op een driedaagse maraton. Daarnaast zijn er nog de geheime vergaderingen, één of ander topberaad en de obscure ondergrondbaarheid van de kabinetten waar de dossiers voorbereid én de politieke strategie bedisseld wordt. De beslissing tot numerus clausus is één in het rijtje, maar er kwam nogal wat politiek getouwtrek bij te pas.

Vooreerst is er het artsensyndicaat rond Wynen die al jaren schreeuwt om een numerus clausus. Hun roedenerij is genoegzaam bekend: in eerste instantie is het een korporatistische

refleks van een klein groepje gevestigde dokters die hun goed gevulde portefeuille willen beschermen. Dat dit gebeurt ten koste van andere sociale groepen, daar liggen ze niet wakker van.

Andermaal meer

Het standpunt van Wynen en Co wordt politiek vertaald door de fransstalige liberale voorman, Jean Gol, die nogal wat gewicht in de politieke weegschaal kan werpen. Hij heeft er geen moeite mee om zijn sympathie ten aanzien van Wynen publiek te uiten, wat ondermeer bleek uit het bezoek van Gol, als enige politikus, aan de staten-generaal van het artsensyndicaat Wynen. Dat is de traditionele pleisterplaats waar Wynen en Beckers zich verknukelen door modder te gooien naar Coens en Dehaene omdat er nog steeds geen numerus clausus is. Gol had daar zijn lesje goed geleerd

en vond dat die numerus clausus er zindelijk eens moest komen.

Op de bewuste ministerraad van 23 december lag het akkoord artsen-ziekenfondsen op tafel. Dit akkoord wordt jaarlijks hernieuwd en regelt de medische tarieven. Traditioneel eist het artsensyndicaat een vrij gevoelige stijging van de tarieven. Momenteel ligt dat politiek nogal gevoelig: als gevolg daarvan stijgen ofwel de terugbetalingstarieven — en de facto ook de kosten van de sociale zekerheid — ofwel moet de patiënt meer betalen. Of beter *andermaal* meer betalen. Want het Sint-Anna-plan heeft ook de sociale zekerheid, waaronder de gezondheidssektor, aangetast en de patiënt moet daardoor al meer betalen. Dat dit nu *andermaal* het geval zou zijn, door in te gaan op de tarieven van dokter Wynen, bleek voor de regering van het goede net iets te veel te zijn. Om de haverklap een besparingsronde doorvoeren, lijkt de hypothese van het einde van de tunnel niet direct te bevestigen.

Geslaagd?

Onder andere omwille van die reden, wordt er van regeringszijde voor een kleinere tariefaanpassing gepleit. Op dat moment ziet Gol het moment gekomen om als tegengewicht daarvoor de numerus clausus uit zijn mouw te toveren en *de regering hapt toe*. De dokters kraaien viktorie want ze hebben hun langverwachte numerus clausus en de regering is tevreden omwille van de tariefaanpassing. Die niet zo gering is, namelijk bijna 4%, terwijl de inflatie in '86 amper 1% bedroeg. De regering ziet niet direct in hoe ze dat moet verkopen aan de bevolking en beslist om de hogere tarieven te compenseren door hogere terugbetalingstarieven.

Bijgevolg moet er vanuit deze hoek geen protest verwacht worden en kan de regering uitpakken met een geslaagd akkoord artsen-ziekenfondsen. Dat er ook een numerus clausus ingevoerd is in geneeskunde, is alleen voor de studenten een probleem en wordt als fait divers vermeld. Dat het deficit van de ziekenfondsen zal aanzwellen door de verhoogde terugbetalingstarieven, wordt helemaal niet

vermoend. Men houdt het bij de lakonieke mededeling dat "de patiënt niets meer zal betalen". Was het niet ene Wynen die steeds kaffert op de ziekenfondsen?

De aap

Het ziet er naar uit dat de numerus clausus het voorwerp is geworden van een ware koehandel. Het is onfatsoenlijk dat deze beslissing gekoppeld wordt aan een akkoord artsen-ziekenfondsen. Dat laatste heeft met tarieven te maken, terwijl de numerus clausus te maken heeft met een principiële discussie betreffende de functie van het onderwijs en de structuur van de gezondheidszorg. Zoiets wordt best gescheiden gehouden.

Dat de beslissing tot numerus clausus het resultaat is van dergelijke politieke spelletjes lijkt op het eerste gezicht ongeloofwaardig, maar de essentie van wat zich achter de schermen van het politieke toneel afspeelt, veramen we via Beckers (vorige week op het debat rond numerus clausus, waarvan je elders in deze Veto een verslag vindt). Op de bewering dat numerus clausus een korporatistische eis is, antwoorde Beckers dat dit niet waar is want (ik citeer) "de ministers zelf hebben de numerus clausus gepresenteerd opdat de artsen het tarievenakkoord zouden slikken". Volgens Paul Geerts, journalist bij De Morgen, is het inderdaad Gol geweest die de aap uit zijn mouw toverde: zijn connecties daarvoor zijn reeds aangehaald. Numerus clausus als pasmout om de bevolking een redelijk akkoord artsen-ziekenfondsen voor te schotelen. *Daar* is het niveau waarop in België politiek bedreven wordt.

Zelfs het artsensyndicaat van Wynen moet geschrokken zijn van deze onverwachte overwinning. In de tweewekelijkse berichten van het artsensyndicaat van 18 december 1986 wordt er geschimpd op de regering omdat "geen enkele minister in de regering nog aan een numerus clausus denkt". Op 23 december, amper vijf dagen later, keurt de ministerraad een voorstel voor numerus clausus goed. De regering moet voor Wynen wel erg snel van gedacht veranderd zijn. De hypothese dat Gol de numerus clausus zelf aangeboden heeft én plots heeft uitgespeeld als wisselmunt, wordt hierdoor bevestigd vanuit een onverdrachte hoek. De volledige regeringsploeg, inclusief Coens, slikt gewetenloos deze bittere pil. Vanuit parlementaire hoek rees protest tegen dit politiek toneel

Marc Sys

Voor de verandering Kringen zetten een boompje op over Kultuurraad

Op initiatief van Kultuurraad/Stuc werd vorige week donderdag een open algemene vergadering gehouden van Kultuurraad, met als thema: "Het probleem Kultuurraad/Stuc". Er bestaat dus een probleem Kultuurraad/Stuc, zoveel is duidelijk, maar voor oplossingen moest je niet op de vergadering zijn: het ging om een informatie- en discussieronde waarop de verschillende standpunten werden verduidelijkt.

Dergelijke discussies over Kultuurraad/Stuc zijn niets nieuws: vorig akademiejaar is er over dit probleem eindeloos gegalaverd op talloze vergaderingen. Maar: intussen zijn de presidia weer vernieuwd en voelt men blijkbaar de noodzaak aan van een nieuwe discussieronde.

Probleem?

Hoe zit dat nu met het probleem Kultuurraad/Stuc? Wel, dat probleem heeft verschillende aspecten. Eén ervan is de inhoudelijke werking van 't Stuc. Binnen en buiten de kringen hoort men vaak de (vage) klacht dat 't Stuc "te avantgardistisch" programmeert, teveel voor insiders, te elitair, niet naar de studenten gericht en zo meer. Sommige kringen willen uitdrukkelijk dat Kultuurraad een meer klassieke programmatie biedt. Wat dat concreet moet betekenen is vooralsnog niet duidelijk.

Er is echter nog een ander, wellicht fundamenteeler probleem: de kwestie op welke manier de Algemene Vergadering van Kultuurraad moet werken. In principe maakt kultuurraad namelijk deel uit van de overkoeping Loko en bij de oprichting vandie koepel (in oktober '86) werd bepaald dat alle raden op dezelfde manier moesten werken. En hoe is dat? Wel: de kringen nemen de beslissingen op basis van de achtergrondinformatie die veelal door de vrijgesteld (halftijds personeel) wordt verstrekt. Bij Kultuurraad gaat dat anders: de AV komt nauwelijks in contact met de kulturele programmatie, enkel met het financieel beheer. De kritiek luidt dan: de AV moet de programmatie bepalen,

niet de vrijgesteld. Vanuit Kultuurraad/Stuc wordt daar tegenovergesteld dat "cultuur" niet hetzelfde is als "sport" of "sociaal" en bijgevolg Kultuurraad niet kan werken zoals Sportraad, Sociale Raad of Kringraad. "Een culturele werking voor de Leuvense student mondt noodzakelijk uit in een werking zoals die van 't Stuc", zo zou je het standpunt kunnen parafrazeren.

Posities

Op de vergadering — die overigens opvallend rustig verliep (al heb ik alleen de tweede wedstrijdhelft meegemaakt) — werden deze standpunten ook uitvoerig uit de doeken gedaan. Duidelijk werd alvast dat de kwestie zich kristalliseert rond één punt: de vraag of Kultuurraad al dan niet hetzelfde is als 't Stuc.

De verdedigers van de huidige werking zeggen: Ja, want je kan er niet onder uit dat onze culturele werking loopt zoals een culturele werking noodzakelijk moet lopen, namelijk door de programmatie-taak eerst te delegeren (aan het personeel, of de vrijgesteld — noem het zoals je wil), en er achteraf een evaluatie aan te koppelen. De tegenstanders zeggen: Neen, Kultuurraad staat los van 't Stuc, of zou daar los van moeten staan. Op die manier zou 't Stuc onafhankelijk blijven verder bestaan (met gelden van de universiteit, van de staat, ...) en zou Kultuurraad binnen Loko werken volgens de principes van de koepel. Wat dan weer reactie uitlokt van de Stuc-zijde: wie enigszins vertrouwd is met "cultuur" en met een "culturele werking" weet dat dit een foutieve opvatting is. Het resultaat zou dan zijn dat Kultuurraad uitgroeit tot een tweede cultuurcentrum naast 't Stuc, aldus 't Stuc.

En zo ging dat maar door. Veel nieuwe dingen zijn er niet gezegd op deze vergadering, maar dat was ook niet te verwachten. Hoe het nu verder moet is al evenmin duidelijk. Wel staat vast dat binnenkort de Algemene Vergadering moet beslissen over de begroting: indien de kringvergevoeringsdoelstellingen (die de AV uitmaken) hun fiat niet zouden geven, barst er een bom. We zullen zien.

Vermelden we tenslotte nog dat Michel Ytterhoeven zijn haar geknipt heeft.

Didier Wijnants

en een program dat van mij nu een beetje een slimme kop maakt, heeft u dat dan..?

Arrogantie

De BRT is misschien niet meer. Vorige week donderdag hebben de fractieleiders van de Vlaamse Raad een politiek akkoord gesloten om de naam van de officiële Nederlandstalige televisie- en radiozender te vervangen in VRT — Vlaamse Radio en Televisie. De omroep zelf heeft nog uitstel gevraagd, maar politiek is de zaak zo goed als rond, al wordt er nu toch door de PVV en de CVP teruggekrabbeld.

Er zijn verschillende argumenten te bedenken tegen die naamsverandering, en vele daarvan zijn de voorbije dagen in de media aan bod gekomen: de herkenbaarheid, de financiële kant van de zaak, het "verleden" dat elke naam met zich mee draagt, het gebruik van de term "Vlaams" in plaats van "Nederlandstalig" ...

De naamsverandering op zich is al een belangrijk feit, maar ze is ook symptomatisch voor een mentaliteit die al verschillende maanden in Vlaamse politieke kringen leeft. Voorbeelden zijn er legio: Gaston Geens spreekt zonder enige reserve over een België met "twee snelheden"; de

IJzertoren wordt van vandaag op morgen gebombardeerd tot nationaal Vlaams symbool; Patrick Dewael koopt peperdure advertentieruimte om te poneren dat "Vlaanderen leeft!"; meer dan één miljard BF wordt vrijgemaakt voor de bouw van een ekspol die vooral Flanders' Technology zal moeten herbergen.

Het spreekt vanzelf dat het positief is dat Vlaanderen na anderhalve eeuw zich bewust wordt van zijn eigen waarde, en opkomt voor wat het rechtmatig al lang zou gekregen moeten hebben.

Maar tegelijk lijkt het erop dat de Vlaamse trots geleidelijk Vlaamse arrogantie is geworden. De geschiedenis en het spel van de grootmachten hebben een België gekreeërd dat ver van deal is, maar het is zinloos dat te willen veranderen. Het druist — zeker nu België het voorzitterschap van de Europese Gemeenschap waarneemt — egen alle logica in ons land, dat al zo klein is, nog meer te willen verdelen. Europa zal dodde letter blijven, als zelfs de verschillende landen intern verdeeld zijn.

Ook op zuiver nationaal vlak is de Vlaamse zelfverzekerdheid gevaarlijk. Te veel energie wordt gestopt in kommunautaire discussiepunten — op alle terreinen, van het Eurovisie Songfestival over de financiering van de Kempense steenkoolmijnen, het drinkwater, tot en met het probleem Brussel. Echte problemen worden omzeild en verdoezeld.

Maar ook in de academische wereld wordt het Vlaams "probleem" aangeklaagd. Iedereen weet dat rektor Dillemaans zich bijzonder beroepen voelt om te ijveren voor het wegwerken van de "Vlaamse achterstelling" in het onderwijs en de research. Het is 'maar normaal dat men ijvert voor 'Jatgene waar men recht op heeft, maar die eis mag niet gesteld worden als een eis van hoogste prioriteit, en zeker niet vanuit een egoïstisch eigenbelang. Wel dient er in sociaal perspectief, over de enge grenzen heen, naar de universiteit gekeken te worden.

Het is belangrijk prioriteiten te willen zien op de agenda van wat allemaal beter kan. Pas wanneer de grote hypoteken die op België drukken, ingelost zijn, kan men aan het VRT-werk beginnen.

PRINT-SHOP COPY-SERVICE - DRUKKERIJ

Naamestraat 26 - 3000 LEUVEN TEL.: 016 - 23.50.77

**JA, BIJ PRINT-SHOP KUNT U
100 KOPIJEN GRATIS KRIJGEN!**

HOE I met onze KLANTENKAART, kom snel langs en wij vertellen U hoe dat kan.

AFDELING COPY-SERVICE KOPIJ VAN 1 Fr. TOT 0,60 Fr.

vergroting, verkleining, kopij op karton - kleurpapier, inbinnen (gelijnd - ringen), sorteren, nielen, enz...

AFDELING DRUKKERIJ ALLE DRUKWERKEN IN TYPO-OFFSET

PRINT-SHOP: DE LAAGSTE PRIJZEN, KWALITEIT EN SNELLE SERVICE GEGARANDEERD.

Advertentie

ALMA III — Ondanks de lange wachttijden blijven de ruiten gaaf in Alma III.

(Foto Peter Vermeiren)

De Heverlee-student "We moeten toch ook studeren!"

Studenten die in de stad een kot hebben en in de stad les volgen, denken vaak in meelijwekkende termen over hun positief-wetenschappelijke kollega's. Het zijn stakkerds die, vervreemd van het Ware Leven in de Stad, samenklitten in het verre Heverlee. Met de nodige voorzichtigheid benaderden wij een aantal ontwrichte, vervreemde zielen. En wat bleek? De Heverlee-student voelt zich helemaal niet vervreemd, meer nog, hij voelt zich uitstekend. Of hoe projectie tot verkeerde voorstellingen leidt?

harder moeten werken."
Patrick, 4de jaar bur. ir.: "Ook ik zit in Heverlee op kot maar kom weinig naar Leuven. Dat is geen enkel probleem, er zijn hier genoeg ontspanningsmogelijkheden: voor mij is dat de Spuye en de schermclub op het sportkot."
Hilde en Griet, 3de jaars landbouwr.: "We huren beiden een kot in Heverlee, maar hebben veel contact met mensen van andere fakulteiten. We hebben het hier best naar onze zin. Als we eens willen uitgaan in de stad, dan nemen we de fiets."
Marjan, 2de kan landbouw, beaamt dat ook zij zich amuseert in Heverlee. "Ik kom vaak naar de stad. Met de fiets ben je er zo, want ver is het toch niet."

Neem nu *Marnix*, student 4de jaar bur. ir.: "Ik zit in Heverlee op kot maar ga vrij regelmatig naar het stad. Vervreemding? Helemaal geen last van! En wat onze reputatie van blokbeesten betreft: ik heb mijn studierichting zelf gekozen en het is nu eenmaal zo dat wij

"VTK richt te veel activiteiten in", volgens *Bart*, 3de lic bur. ir. "Als ik op stap ga is het in de stad; ik ga vooral naar de grote fuiven, de Manhattan-TD's." Hij heeft een kamer op de Cité. Zijn vriendin *Ilse*, afgestudeerd, zou nooit in de stad op kot willen zitten. "Hier op Cité is er toch een goede

sfeer, je kan er profiteren van de natuur, en je zit dichtbij het sportkot. Je zou eens moeten terugkomen in de zomer: iedereen loopt buiten rond en speelt frisbee op de grasvelden."

Marc Heeren
Trui Moerkerke
Jan Van Der Linden

De Cité-bar

Bommelding bij Eksakte Wetenschappen?

In het midden van de studentenwijk Arenberg staat wat door cité-bewoners het R.C. (Rekreatie Centrum) genoemd wordt. Ooit was er de Alma gevestigd. Je kan nu nog de vloer zien waar zo veel studenten hun dag- of keuzeschotel haalden. Maar sinds '70 doet het gebouw dienst als ontspannings- en ontmoetingscentrum. Er is nu de cité-bar in ondergebracht, een pianozaaltje, en twee zaaltjes voor kantussen, cocktailparties of fuiven. Wij van Veto gingen eens praten met de verantwoordelijke voor het R.C., Peter Van den Abbeele.

organisatoren eigen bier in het lokaal-tie hadden binnengesmokkeld.
Sinds vorig jaar, toen de ploeg *Zwoef for President & Puls* het perselint in handen kregen, is de VTK-bar verhuisd naar de Axiemis. Men vond dat de bar in Heverlee niet goed geplaatst was: de ingenieursstudenten gaan — als ze al eens gaan tenminste — uit in Leuven zelf.
Cité-studenten hebben dan in september de bar in een nieuw kleedje gestopt: de toog werd verplaatst, er werd een plantenbak aangelegd en de doffe, grijze muren werden herschilderd. Ook werd er een biljke overeenkomst berekend over de vergoeding van de tappers: ze krijgen niet langer een vast bedrag per jaar, maar hebben 10 à 15% op de omzet. Kwestie van de motivatie wat te verhogen. Voor cité komt het er ook niet op aan om winst te maken. Belangrijker voor hen is dat er wat leven in de Arenberg-brouwerij komt. En dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan.
Peter wijt dat aan de opbouw van de studentenwijk. De verschillende blokken liggen zo ver uit mekaar dat niemand iemand anders kent, uitzonderend de mensen op de gang, waarmee je samen kookt en eet. Anderen wijten de desinteresse aan het systeem in Arenberg dat geen eerstejaars toelaat. Tegen dat men op cité terecht komt, zou men al een stamkafé en een vaste vriendenkring hebben. Weer anderen menen ten slotte dat de studieruimte zo hoog is in de fakulteit Eksakte Wetenschappen, dat men er de interesse in al de rest verliest. Er zou een bomalromd zijn, om sommige van die blokkers uit hun kot te krijen.

tieren er welig, en zelfs de danslessen van VTK kennen een onverhoopt succes. Per week worden er in de bar vier vaten en verscheidene bakken bier geleid. Vooral de maandag en de woensdag trekt de bar veel volk: 's maandags met de mensen van de Waaslandgangen en 's woensdags met WINA achter de tapkast. En op donderdag worden er geregeld fuiven georganiseerd, altijd met de voorwaarde dat iedereen welkom is natuurlijk.
Vorig jaar is het voortbestaan van de bar even in gevaar geweest. Om aan het tekort aan leslokalen te verhelpen waren er plannen geweest om het R.C. te verbouwen. Masschelein (de voorzitter Studentenvoorzietingen) en De Cremer (van de dienst gebouwen) waren de boel al komen afzien. Aangezien dit vlak voor de paasvakantie gebeurde, hadden ze zich aan niet veel protest verwacht. Maar de studenten waren door de mensen van het sekretariaat getipt en daagden toch in groep op. Voor een definitieve sluiting moest men echter niet vrezen: de kosten van de verbouwingen zouden te hoog zijn en de afstand tot de rest van de kampus te groot. Daarom vermoedde men dat men zijn intrek zou nemen enkel met een bord en wat stoelen, en dat de cité-bewoners hun R.C. 's avonds zouden mogen blijven gebruiken. Waarschijnlijk heeft men bij Eksakte Wetenschappen ingezien tot welk probleem zo'n situatie zou kunnen leiden, want dit academiejahr werd er van de kant van de universitaire overheid niet meer over gesproken.
Peter blijft na ons gesprek in de bar niet lang hangen. Hij murmelt wat over blokken en veel werk en spoedt zich naar zijn kot. Die jongen zou nog wat nieuwe helpers kunnen gebruiken voor in de bar, het huidige barkomitee bestaat bijna uitsluitend uit laatstejaars.

Stoelen

Toch zou het verkeerd te zijn de Heverlee-student per definitie als een blokbeest te bestempelen; de cité-bar draait nu verre van slecht, de kottuiven

We hadden op een woensdagavond in de cité-bar afgesproken. Achter de tapkast stond die avond WINA. De presidiumploeg toonde dia's van de verkiezingsoverwinning. Er was redelijk veel volk komen opdagen. Belangrijk, zegt Peter, is dat de bar open is voor alle cité-bewoners, zodat je er bijvoorbeeld niet buitengekeken wordt als WINA er zo'n avond heeft. In het verleden was dat soms wel eens anders. De cité-bar was verworden tot een VTK-fakbar en er kwam weinig cité-volk over de vloer. Ook waren er problemen met het zaaltje in het R.C. dat VTK huurde o.a. voor zijn kantussen. In het kontrakt stond dat VTK het zaaltje aan geïnteresseerden uit Arenberg verder moest verhuren aan de spotprijs van 120 fr. per avond. VTK, dat zegde dan ook dit tarief verlies te lijden, stelde het dan ook op prijs als men bij hun drank afnam, met een kleine winstmarge weltevverstaan. Bij veel stootte dit tegen de borst, zeker toen VTK besliste de drankafname verplicht te stellen, nadat enkele snuggere

Zeg niet zomaar boer...

De laatste met wie we een praatje maakten, was preses Dirk Vermandere van de Landbouwkring (LBK). De LBK is op de Heverleese kampus een buitenbeente. Het presidium is gehuisvest in de J.P. Mincklerstraat 28, het centrum van Heverlee en de 'boerekotters' staakten, in tegenstelling tot VTK en Wina, mee tegen de recente regeringsmaatregelen.
Dirk Vermandere verwacht ons pas tegen de avond en als we in de vroege ochtend aanbellen, zoals eigenlijk afgesproken was, heeft een kogtenoot de grootste moeite om de preses uit zijn bed te krijgen. Na een halfuurtje komt hij toch fris en monter aangewandeld. Het gesprek kan beginnen, wij knorren tevreden.
Veto: LBK staakte onlangs mee. Zijn de studenten bij jullie dan geëngereerder?

Vermandere: «Natuurlijk TD's. Ook de sportactiviteiten kennen een goede respons. Er worden competities tussen de jaren en fakulteiten georganiseerd, op de sportklassiekers zoals de 24 uur en de maraton zijn we goed vertegenwoordigd en zolang er sneeuw ligt gaan we I keer per week 'langlaufen'. Op cultureel gebied gebeurt er ook heel wat. Er is het songfestival en eerder was er al een free-podium, een fotowedstrijd en een klassiek concert. Verder organiseert de werkgroep 'Verantwoorde Landbouw' een aantal debatten en stipfelt ekskursions uit. We merken wel dat er voor bijna alle activiteiten een dalende belangstelling is. Het aantal studenten dat alleen maar studeert neemt blijkbaar toe.»

de boeren staken

Als de EG mijn melk niet betaalt mogen ze zelf melken!

Veto: Over blokken gesproken, hoe zit het met de kursuudienst?

Vermandere: «Sinds 3 jaar draait die heel goed, hoewel er nog steeds een aantal profeten niet zo happig zijn om bij ons te komen. De oplage is niet zo groot en ze verdienen er niks aan. De laatste jaren zijn er wel een aantal studentenkursussen gemaakt die de profeten goed vonden en dan ook meehielpen om die helemaal op punt te zetten.»

Voor we vertrekken vragen we nog naar het verkiezingsghearrewar bij de verkiezingen van vorig jaar. We krijgen een hele uitleg over statuten, gesjoemel met statuten enzovoort. Toen er uiteindelijk gestemd werd, haalde Dirk Vermandere het heel nipt van zijn tegenkandidaat. Het werd een dubbelte op z'n kant.

Veto: Staat het presidium zelf achter het eisenplatform van het RAK?

Vermandere: «Ja, maar we hebben veel bemerkingen bij stakingen als aktiemiddel.»

Veto: Hoe staan jullie tegenover Loko?

Vermandere: «We denken dat de splitsing ASR-KRUL goed is geweest, want met ASR kon het echt zo niet verder. Nu bedreuen wij wel dat niet alle kringen teruggekeerd zijn naar die ene koepel, Loko. Misschien is er nog te weinig veranderd. Het Stuc bijvoorbeeld, daar hebben studenten weinig te zeggen.»

Veto: Wat wordt er door het presidium zoal ingericht?

Trui Moerkerke
Marc Heeren

Jan Van Der Linden

REPORTAGE HEVERLEE

Thomas Morus is niet meer wat het geweest is. Dit studentenhome — tussen het oude gebouw, van het sportkot en de GB — viert volgend jaar haar jubileum en heeft reeds heel wat watertjes doorzwoomen: directeuren die aan de drank verslaafd zijn, vernielzuchtige studenten, studenten die tijdens de eksamens dreigen buitengezet te worden, korrupte beheerders, enz.

Bevooroordeeld — onder invloed van de wilde verhalen — trokken wij naar Thomas Morus. De bewoners keken verwonderd op als we vroegen naar hun problemen met dit home. Vroeger waren er klachten, ja, maar de donkere tijden zijn voorbij.

Het is vooral door de harde hand van de heer Vleeschouwer, directeur van Thomas Morus, — en misschien omdat de studenten braver zijn geworden — dat de situatie ginder achter in Heverlee verbeterd is. "Ik ben gene braver, en als het moet, kan ik even hard roepen en tieren als de student."

Tijdens de gesprekken met de bewoners viel ons al op dat er zo goed als geen problemen meer zijn. Steeds weerkerende punten van kritiek zijn de 'muren' tussen de kamers en het gebrek aan warm water in de winter. Als je nu wil wassen, krijg je een koude douche: al het warme water is immers bestemd voor de verwarming (koud is het niet op de kamers, bovendien kan de verwarming de hele dag blijven opstaan: in de huurprijs is de verwarming inbegrepen). Als de weker bij je buurman (3 kamers verder) afloopt, is het ook niet uitgesloten dat je gewekt wordt door diezelfde weker. De isolatie tussen de kamers en de verdiepingen is van een bedenkelijk altooi. Dit zijn echter zaken waar de studenten zich nog nauwelijks druk om maken: het is altijd al zo geweest en je raakt het gewoon. Vleeschouwer kan er ook niets aan doen: "Ik heb de blokken toch ook niet gebouwd. Je weet toch hoe dat vroeger ging, zoveel mogelijk kamers per m²." "En wat dat warm water betreft, dat is inderdaad een probleem. Maar de meeste studenten gaan in de weekends naar huis en daar

Studentenhome Thomas Morus Nog steeds berucht?

kunnen ze toch een bad of een douche nemen."

Vierkant

Op Thomas Morus heerst een 'gangen' mentaliteit. Per gang zijn er 13 studenten, één gemeenschappelijke keuken, één douche en twee toiletten. In totaal zitten er 269 personen waarvan 70 meisjes, op Thomas Morus. Gemengde gangen worden (voorlopig) niet toegelaten. "Als het van mij afhangt", aldus de directeur, "komen er gemengde gangen; dat zou beter zijn voor de sfeer, denk ik." Dit jaar is er — wegens plaatsgebrek — één gang met jongens en meisjes onder mekaar.

De kamers zien er allemaal eender uit: vierkantjes van 3 op 3, volgepropt met bed, bureau, stoel, zetel, kleerkast en een lavabo met koud water. Hiervoor betaalt men 4.000 fr per maand (X 10

= 40.000 voor één jaar). In deze som is alles inbegrepen (water, elektriciteit,...) alsook een dagelijks ontbijt, te nuttigen tussen 07.00 en 09.00 uur. Maar het elektriciteitsgebruik mag niet hoger liggen dan 200 Watt (is gelijk aan een radiooet en een paar lampen). Als je meer verbruikt, moet je 200 fr per maand bijbetalen. Hierbij komt nog een inschrijvingsrecht van 3000 fr, een bedrag dat de student niet meer terugziet. Dit wordt gebruikt voor de betaling van gemeentetaks, verzekering en waarborg. Drie jaar geleden moest nog een waarborg van 2000 fr betaald worden. Dit bracht echter zoveel problemen met zich mee dat men overgeschakeld is naar een systeem van inschrijvingsrecht. De verhuurder vond altijd wel een reden om deze som niet terug te betalen: de niet-aanwijsbare schade.

Bij zijn inschrijving in het home ontvangt de student 4 papieren: een huurcontract, een blad algemene voorwaarden, een blad met nuttige tips en een binnenhuisreglement. De toekomstige bewoner moet een pasfoto afgeven, nodig voor het opstellen van een dossier over de student. Tegenwoordig wordt het reglement niet meer zo strikt nageleefd. Volgens het reglement "is het ten strengste verboden zowel in de kamer als in de keuken elektrische toestellen te gebruiken buiten deze, eigendom aan het Home Thomas Morus. Bij controle zullen toestellen niet behorend aan HTM weggenomen worden, en zal de eigenaar van het toestel een schadevergoeding van 2000 fr betalen." Tijdens onze tocht doorheen het home, bemerkten wij echter koffiezetapparaten en tv's in de keukens, alsook

stereo-installaties op sommige kamers. De aanwezigheid van stereo's en tv's wordt oogluikend toegestaan, maar voor het gebruik van een koffiezet moet een surplus betaald worden.

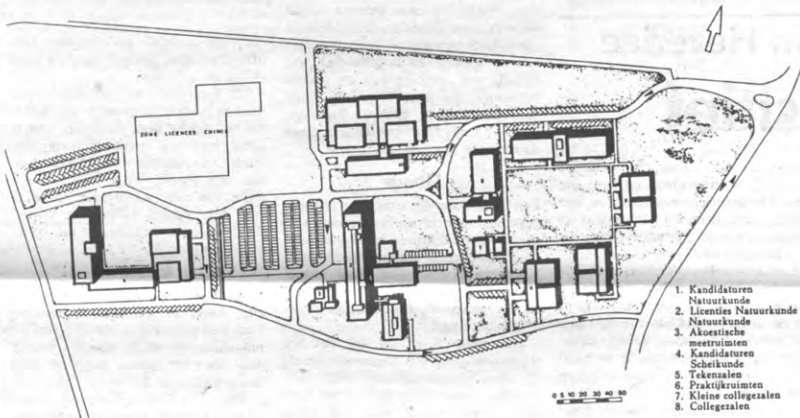
Internaat

In het home wordt ook voor ontspanning gezorgd. In de refter staat een tv-toestel, aangesloten op de kabel, en een pingpongtafel die de bewoners zelf gekocht hebben met de winst van één van de door hen ingerichte TD's. Vroeger was er nog een biljarttafel, maar die heeft men weggedaan omdat "de ballen te veel lawaai maakten en de tegels in de refter kapot gingen". De directeur overweegt binnenkort een kopieermachine te installeren om de studenten het wat gemakkelijker te maken. "Wij willen dat onze bewoners tevreden zijn, maar met studenten is het lang niet gemakkelijk. Van de studenten kan je niets verwachten. Als er iets kapot is, kunnen de studenten een briefje in de brievenbus steken. Er wordt echter heel weinig gebruik van gemaakt en fouten worden meestal niet gemeld."

Ons doen deze pedatoestanden terugheden denken aan de oude internaten. Ieder op zijn kamertje in zijn eigen gang, met een sfeer van "wij, jongens onder mekaar", en veel onderbrengend-humor. Blijkbaar is er heel wat veranderd sinds de komst van de heer Vleeschouwer. Hij en zijn eega zijn 13 jaar geleden, als 'nieuweelingen', naar Leuven gekomen om in te staan voor een goed beheer over de privee-peda Thomas Morus. "13 jaar geleden was 'den Thomas' bijna failliet. De toestand was rot en de boel stond op springen. De toenmalige directeur was een alkoholieker, en liet zijn werk doen door een student. Hijzelf bleef tot 's middags in bed liggen en ging dan koffie drinken met zijn vrouw. Hij heeft ooit nog gezegd 6 flessen whisky kado gedaan aan Mgr. De Vroede, toen vice-rector. Maar hij heeft ze zelf uitgegredon op kosten van Thomas."

"Gedurende 8 jaar heb ik hier alles zelf moeten herstellen. In gans mijn directeurschap heb ik 3 weken verlof gehad. En toen wij hier kwamen was er geen geld meer, enkel een hoop facturen die nog moesten betaald worden."

Joost Bollens
Marc Heeren

Dit is geen overzicht van de geheime ondergrond van Thomas Morus, wel een plattegrond van de kampus Heverlee.

Debat biologische bestrijding Vergiftigen of doodknippen

Op dinsdag dertien januari ll. ging er in Auditorium De Molen te Heverlee voor een honderdtal toeschouwers een debat door over biologische bestrijding, georganiseerd door de Landbouwkring. Biologische bestrijding is (volgens de meeste gebruikers van deze term) het tegengaan van schade door insecten, schimmels en dergelijke meer zonder gebruik te maken van syntetische pesticiden. De voorstanders wijzen meestal ook het gebruik van scheikundige meststoffen af. De organisatoren hebben duidelijk geprobeerd een evenwichtig panel samen te stellen, dat ook nog een levendig debat op gang zou brengen. Het tweede is zeer zeker gelukt, het eerste iets minder.

Er waren vertegenwoordigers van BASF (naast audiokassettes ook een grote producent van pesticiden), de Leuvense fakulteit Landbouw en de Belgische Boerenbond enerzijds en een firma die biologische preparaten verkoopt en de organisch-biologische landbouw anderzijds. Tijdens het verloop van de avond zou echter blijken dat alleen de laatstgenoemde geloofde dat een veralgemeende landbouw mogelijk is op zuiver "biologische" basis. Gelukkig betrof het hier Rik Dedapper, welbekend in alternatief landbouwkundige middelen en zeer goed in staat zijn denkbeelden energiek te verdedigen, zodat de beide kanten althans in spreekrijf even sterk uit de bus kwamen.

Nochtans bracht alleen de andere kant noemenswaardige feitelijke gegevens naar voren. Dedapper bleef grotendeels bij gemakkelijke verwijzingen naar Bhopal, Seveso en Tsjernobyl — zaken die op het eerste

gezicht toch niet veel met landbouw te maken hebben — en emotionele pleidooien voor "een gezond bodemleven", wat dat ook moge zijn.

Moedermelk

Voor zover er feiten ten gunste van een meer algemene toepassing van biologische landbouwmethoden werden aangevoerd kwamen ze dan nog van de moderator (moedermelk zou in de USA niet verkocht mogen worden wegens zijn gehalte aan pesticiden — overigens is er waarschijnlijk nog geen Amerikaanse baby door vergiftigd), of van de Boerenbond (verscheidene bij de Boerenbond aangesloten biologische tuinders halen een behoorlijk inkomen, zij het door de hogere prijzen die ze kunnen bekomen).

De heer Deconick, die biologische preparaten verkoopt, relativerde onmiddellijk het nut ervan door te stellen dat ze veelal onvoldoende bedrijfszeker zijn: een boer heeft

weinig aan een gegarandeerde werking in vijftien procent van de gevallen, want dat betekent nog altijd een kans van één op twintig op een misoogst. Bovendien vallen ze vaak erg duur uit, is de markt ervoor vooralsnog beperkt — wat ze duurder maakt — en kunnen ze niet gekombineerd worden met syntetische bestrijdingsmiddelen omdat die de werking ervan meestal teniet doen.

Professor Coosemans van de Leuvense fakulteit Landbouw relativerde sterk het verschil tussen "biologische" en "scheikundige" bestrijding. Zo is een bacterieel product als streptomycine terecht verboden als plantenbeschermingsmiddel en zijn de syntetische pyrethroiden vaak minder giftig dan het bloemen(pyrethrum)extract waarvan ze afgeleid zijn. Hij betwijfelde de trouwens of de konsument zo gelukkig zou zijn met sla die behandeld is met virussen en schimmels tegen de rupsen, eerder dan met syntetische producten.

Boerenbond

De Boerenbond was vertegenwoordigd door Dr. Tijkskens, die in zijn bekende kombattieve stijl ("Ge hebt gene grond om op te staan, maar gene hé") een lans brak voor de huidige teeltwijze. Volgens hem is de huidige voorkeur voor niet-professionele en gedeeltelijk ook de professionele landbouw voor een groot stuk te wijten aan een misplaatste "het zal wel overwaaien" houding van de mensen die er

iets van afwisten. Dit zou voor velen ervaren zijn als een schuldig zwijgen.

De heer Haest van BASF tenslotte voerde onder andere aan dat biologische bestrijding al dertig jaar in de mode zou zijn, maar dat er nog altijd nauwelijks praktische resultaten van te zien waren en dat bijvoorbeeld het zo verguisde en in Europa verboden DDT nog altijd volstrekt noodzakelijk is voor de bestrijding van malaria in de tropen.

Echt leuk werd hij, zoals de meeste sprekers, echter pas bij de vragen uit het publiek. Toen hij grif toefag dat de scheikundige industrie wel heel hoge

dosages aanraadt aan de boeren, verwekte dat nogal wat konsternatie — en gelach.

Gelach was er trouwens erg veel die avond. Het feit dat met name Tijkskens en Coosemans het onderwerp niet al te serieus opnamen was daar zeker niet vreemd aan. Dat was misschien niet erg eerbiedig tegenover Rik Dedapper, maar hij zocht het toch ook een beetje. Overigens is dat geen ramp: het was toch het soort onderwerp waarover zowel voor- als tegenstanders toch niet met redelijke argumenten te overtuigen zijn, en dan is elk lachsalvo meegenomen

Artuur Ruytjens

Veto ging naar Heverlee

bet je wel zeker dat dat plan juist is?

(Foto Jeroen Revalk)

Kamagurka en Herr Seele

Spelen en spreken, of omgekeerd

“Kamagurka en Herr Seele werken harder dan gewoonlijk”, zo luidde de onbehaaglijke komedie die op 13 januari geprogrammeerd stond. Het is een avond van de prettige persiflage geworden waarin twee buitenbeentjes van de teaterwereld de kunst in het algemeen en het leven in het bijzonder te kijk zetten. Het failliet van de kunstvormen om het leven te vatten. Als de kunstenaars het anders willen, dan moeten ze maar wat harder werken!

De dag nadien, woensdag 14 januari, bespraken Kamagurka en Herr Seele samen met Gerrit Six de voorstelling van de avond voordien.

Laten we beginnen met een grap uit het einde van de voorstelling. Kamagurka en Herr Seele vertellen het verhaal van een echtpaar dat aanspoelt op een onbewoond eiland. Beknopt komt het hierop neer: Op een dag vaart er een schip langs. “We hadden beter een vuur aangelegd en rooksignalen uitgezonden,” zegt de vrouw. “dan hadden zo ons tenminste gezien.” De man antwoordt: “We hadden beter een katedraal gebouwd, of beter nog, een boot, dan waren we zeker opgevallen.”

De humor van Kamagurka en Herr Seele is absurd en associatief. Het is een voorbijrazende trein van illogika en ongewone symboliek. Wie graag opstapt met bestemming het absurde labyrint, beleeft gegarandeerd een geslaagd avond. Wie ernstig zoekt om iets te vinden komt in een doodlopende straat terecht. Kamagurka zal de dag na de voorstelling vertellen dat kunst absurd is. Humor daarentegen is niet absurd. Het absurde is het meest vervelende aspect van de mens. Met andere woorden, humor staat al buiten de realiteit, zoek er daarom geen logica in. Dat is juist het genot van humor. Maar humor is ook beangstigend, precies omwille van haar afstand van de dagelijkse werkelijkheid, wat een precies werkelijkheidsbeeld mogelijk maakt.

Tekenwereld

Kamagurka is iemand uit de eerste Vlaamse generatie van striptekenaars die bewust lelijk durfden te tekenen. Naar Frans voorbeeld, waar dergelijke tekenwijze al enige tijd ingang gevonden had, haalde Kamagurka hard uit. Hij was duidelijk de meest getalenteerde van zijn generatie en misschien ook wel de hardste. Kamagurka leerde zijn volk lachen met dingen die vroeger tot de prive- of taboesfeer behoorden. Hij verlegde steeds weer de grenzen van het toelaatbare. Wel diende hij zich te hoeden voor het gevaar als

goeroe van de Vlaamse “progressieve” humor gebrandmerkt te worden, zo van: “Het is van Kamagurka, dus, het mag en het is goed.” Kamagurka was immers inmiddels bij een bepaald publiek mateloos populair geworden.

Kamagurka voelde het gevaar, ging wat meer zingen en schilderen en startte met zijn oude vriend en medestudent, Herr Seele, een samenwerking op. De strip rond Cowboy Henk ontstond waarin een opvallend nieuw aspect opdook: de erg verzorgde grafische vormgeving. Dat de tekeningen zelfs mooi werden was vooral te danken aan de inbreng van Herr Seele. Als tekenaar is Herr Seele een vakman en durft hij al een iets uitvlaken en hertekenen. De nieuwe strips verschilden uiterlijk voortaan in niets meer van de meer kourante. Kamagurka en Herr Seele maakten hun intrede in de gangbare stripwereld. Dat laatste dient uiteraard met het nodige voorbehoud genueanceerd: er bleven zowel vormelijk als inhoudelijk scherpe kantjes aan Cowboy Henk zitten.

Teater

Een stapje verder in de wereld waren de teatervoorstellingen van het duo. Beiden hebben geen vakopleiding genoten, akteren geen types op scène en spelen naar de mensen toe.

tenminste dat beweren ze allemaal. Feit is dat Seele en Kamagurka ook in deze kunstak opvallen, ongewoon zijn, dérangeren. Ook al gaat het er tegenwoordig minder wild en geïmproviserd aan toe, toch komen ze haast automatisch in het zog van de moderne teatermakers terecht. Omwille van hun eigenzinnigheid kregen ze ook hun plaats in de Week van de Onbehaaglijke Komedie naast andere nieuwlichters.

Dinsdag stelden de twee *Werken Harder Dan Gewoonlijk* voor. Herr Seele, lang, mager en gemillimeterde broos, rent het podium op en stelt voor: de mens! Kamagurka, gekleed als een Italiaanse charmezanger, komt op en de voorstelling, conférence, performance, bonte avond kan beginnen.

Wat volgt is een lachen en een traan, of beter, gelach om een traan. Associërend wordt er met woorden en waarden gespeeld. Eigenlijk brengen ze een stuk over konventies en ver-

wachtingspatronen. In het stuk wordt meermaals een stuk geakteerd: Kamagurka leest het skript, Herr Seele beeldt het uit. Muziek speelt de pianist maar soms wordt hij in zijn taak bijgestaan door Herr Seele. Diens sax-, viool- en banjobijdragen klinken, volgens klassieke maatstaven gemeten, vals. Kamagurka debiteert een liedje over een liedje, laat Seele uit zijn fauteuil opstaan om het applaus in ontvangst te nemen. Samen spelen ze een stripavontuur van Cowboy Henk. lachen ze met de podiumshow van de modale rockzanger, lachen ze met een beeldhouwer enzovoort. Kortom, het is geen klassiek teater: geen plot en vooral — om een duur woord te gebruiken — veel zelfreflectie. Teater over het teater maken. Het klinkt in deze dagen van meta-literatuur en meta-teater niet onbekend in de oren. Belangrijk is wel dat het allemaal begrijpelijk blijft en dat het geheel ook als een collage grappen verstaanbaar is. Of, zoals de komische twee het in de loop van de voorstelling zelf ironisch stelden: “En dan gaan we nu over tot het vertellen van enkele losse grappen.”

Het mooiste van de avond was misschien wel toen Kamagurka zijn vest uittook, een schipperspet opzette, een aksent aannam en, bij wijze van uitzondering, een typeje uitbeelde: een Westvlaamse dichter-landbouwer, Kamiel Kafka, zoon van de wereldberoemde Georges Kafka. Kamiel droeg voor uit zijn eigen bundel *Het Draagbaar Van Het Zand*. Eén gedicht, *Wintersporen In De Sneeuw*, bevatte de volgende lijnen:

de zee kust de kust
met een mond vol vis

Een parodie op de Vlaamse grondgebonden dichter meesterlijk vertolkt door Kamagurka, zelf een Vlaamse volksjongen.

Laurel en Laurel

Wie het tekenwerk van Kamagurka en Herr Seele kent, kent hun obsessies: seks, dood, ziekte, verval, godsdienst, kaka en pipi, het alledaagse. Het is allemaal aan bod gekomen dinsdagavond. Ik kan me niet van de indruk weerhouden het heiligschennende ritueel van de twee als een bevrijding of uitleving van hun dagelijkse angsten, wensen en frustraties te zien. Waar dinsdagavond de vleesgeworden waanzin op het podium stond, zaten woensdagochtend twee heren beschaafd te keuvelen met Gerrit Six: de voorstelling had haar werk verricht.

Het komische duo — “de dunne en de dunste”, zei Kamagurka woensdag — had er zelf duidelijk veel plezier aan beleefd. En al mag Herr Seele dan meestal de stumper spelen en Kamagurka de wijsneus, ze voelen mekaar met de ellebogen aan en vertellen maar wat graag van mekaar hoeveel talent de andere wel heeft. Misschien was de manier waarop er door de twee werd gespeeld en gesproken wel belangrijker dan wat er werd gespeeld en besproken?

Jan Antonissen
Lode Desmet

AGENDA

samenstelling: Jozef Billens

Donderdag 22 januari

- 13.00 u. **WERKLUNCH** Prof. P. De Grauwe stelt voor ‘De zichtbare hand’ in San Marco (Tiensestraat), inkom 80/100, org. ILSA.
- 20.00 u. **KONCERT** Kandidaten hogere diploma's (Renaat Beheydt, Hilde Perseyn, Marc Claes, Carlo Willens) m.m.v. het symfonisch orkest van het Lemmensinstituut o.l.v. Edmond Saveniers met werken van Bartok en Bach, in het Lemmensinstituut.
- 20.00 u. **MEETING** MLB meeting met mijnwerkers, in Aud. Ves., org. MLB inkom gratis.
- 20.00 u. **DEBAT** Arbeid en milieu: een tegenstelling? in Dekenstraat 2, org. WAEK.
- 20.00 u. **LEZING** in de reeks ‘Avonden van de architectuur’ met Paul Ibens en Claire Bataille, in Aud. De Molen.
- 20.00 u. **INFO-AVOND** Alternatieven voor legerdienst, in Kleine Aula, org. Dienst voor juridisch advies.
- 20.30 u. **PERFORMANCE** The hour, van Ralf Ralf, twee Londense broers, première voor België, in Stuc, org. Stuc, inkom 140/200fr.
- 20.30 u. **FILM** Before Stonemale, over de homokultuur en -beweging in de USA, in Vaartstraat 16, org. Homo & Lesbiennecentrum.

Zaterdag 24 januari

- 20.30 u. **FILM** Les années lumière van Alain Tanner, in Stuc, org. Stuc, inkom 60/80.

Maandag 26 januari

- 20.00 u. **VOORDRACHT** Kristenen in de strijd in Zuid-Afrika, door ds. Piet Bouman, org. Kristenen voor het socialisme, in UP, Jan Stasstraat 2.
- 20.30 u. **FILM** The good, the bad and the ugly, van Sergio Leone, in Stuc, org. Stuc, inkom 60/80.

Dinsdag 27 januari

- 14.30 u. **LEZING** Vrouw in het spanningsveld tussen gezin in maatschappij in de reeks ‘Universeit derde leeftijd’ door prof An Hermans, in Mgr. Sencie Instituut 03.18.
- 20.00 u. **VOORDRACHT** Prof Michael Mandelbaum over current status of START/INF Talks, wat met de raketten in Europa?, org. KIB, in Kleine Aula.
- 20.30 u. **FILM** High noon van Fred Zinneman, in Stuc, org. Stuc, inkom 60/80.

Woensdag 28 januari

- 17.00 u. **LEZING** Prof Dr M. Storme (RUG) over recht en techniek, in Aud Zegger van Hee (kollege de Valk), org. Vlaamse Leergangen.
- 20.00 u. **KONCERT** Hogere diploma's: Dirk Vandaele (viool), Marc Vanhengel (klariniet) en Luc Neyrinck, in Herestraat 53, inkom 120/180, org. Lemmensinstituut.
- 20.30 u. **FILM** The missouri break, in Stuc, org. Stuc, inkom 60/80.

Donderdag 29 januari

- 20.00 u. **FILM** Nanga Parbat '86, 8125 m in alpinestijl naar de top, in Grote Aula, inkom 100/120.
- 20.30 u. **FILM** What to do with a male nude?, in Vaartstraat 16, org. Homo & Lesbiennecentrum.

TENTOONSTELLINGEN

MUSEUM VAN HUMBEECK PIRON Mechelsevest 108, “Een grot in deze tijd” en figuratieve schilderijen en tekeningen van Mimi Stevens, van 9 jan tot 1 febr (10-18 uur, behalve di).

EKSPOZAAL L & W Een archeoloog te velde, 40 jaar onderzoekswerk van prof. JR Mertens, van 12 tot 22 jan.

FACULTY KLUB Paula Pia en Jan De Moeschalk, tot en met 6 febr.

UZ GASTHUISBERG Schilder- en tekenwerk van Bert Vonk, van 17 jan tot 19 febr.

CENTRALE BIB Erasmania Loveniensa, tot en met 31 jan.

DE AVONTUREN VAN
TCHERNOBOLLE & BIE!

